

Wijzigingsregeling subsidieregeling Sociale Basis en Preventie - niet-professionele organisaties Ede

gelezen het voorstel van 24 juni 2025, zaaknummer 488043;
gelet op artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Ede 2017;
besluit:

Artikel I

De subsidieregeling Sociale Basis en Preventie - niet-professionele organisaties Ede wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 komt te luiden:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a) *ASV*: De vigerende Algemene subsidieverordening van de gemeente Ede;
- b) *Basisvaardigheden en doenvermogen*: Basisvaardigheden zijn vaardigheden als taal, rekenen en digitale vaardigheden. Doenvermogen is een overkoepelend begrip voor verschillende niet-cognitieve mentale vermogens die ervoor zorgen dat we in staat zijn dingen te doen, acties uit te voeren en vol te houden en om met tegenslagen om te kunnen gaan. Om een plan te kunnen maken en uit te voeren gebruikt iemand zowel doenvermogen als denkvermogen. Weten is nog geen doen.
- c) *bestaande subsidieontvanger*; een aanvrager die het voorgaande kalenderjaar een subsidie heeft ontvangen op grond van deze regeling of de hieraan voorafgaande subsidieregeling Sociale Basis en Preventie.
- d) *bewonersinitiatieven*: initiatieven genomen door bewoners of bewonersgroepen voor activiteiten die een bijdrage leveren aan de sociale cohesie en de sociale leefbaarheid in de buurt of wijk;
- e) *betaalde kracht*; iemand die loon krijgt voor het uitgevoerde werk;
- f) *doelgroep*: patiënten en cliënten (gebruikers) van gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, d.w.z. mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking als gevolg van handicap en/of ziekte, als gevolg van verstoringen in de levensloop of door ouderdom. Daarnaast behoren ouderen en mantelzorgers tot de doelgroep;
- g) *eenmalige activiteiten*; activiteit of project met een eenmalig karakter;
- h) *inwoners in kwetsbare omstandigheden*; betreft mensen die - al of niet tijdelijk - in een kwetsbare positie verkeren, bijvoorbeeld vanwege (niet-limitatieve opsomming) levensgebeurtenissen, fysieke en/of verstandelijke beperkingen (al of niet aangeboren), sociaaleconomische en/of sociaal-culturele omstandigheden (achterstanden). Mensen zijn kwetsbaar als de draaglast van de ervaren problemen en tegenslagen te groot is voor de beschikbare draagkracht van het individu en/of diens netwerk.
- i) *Levensgebeurtenissen*: gedenkwaardige, ongewone of belangrijke gebeurtenissen in het leven van een persoon.
- j) *Organisaties met beroepsinzet*: organisaties die lichte, vrij toegankelijke hulpverlening en preventieve activiteiten aanbieden, waarbij de uitvoering in handen is van beroepskrachten. Het gaat hierbij om een privaatrechtelijke rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid.
- k) *Organisaties met vrijwillige inzet*: organisaties die activiteiten en ondersteuning aanbieden, uitgevoerd door vrijwilligers, evt. met ondersteuning van betaalde coördinatie. Het kan hier gaan om allerlei samenwerkingsverbanden, inclusief rechtspersonen zonder winstoogmerk.
- l) *PvE*: Programma van Eisen. Voor jaarlijkse subsidies hoger dan €50.000 stellen burgemeester en wethouders programma's van eisen vast, die als uitgangspunt dienen voor de subsidieaanvraag, zoals beschreven in de ASV 2017.
- m) *sociale basis*: het geheel van informele sociale verbanden van mensen (buurten, gemeenschappen, verenigingen, netwerken, gezinnen), aangevuld en ondersteund vanuit de lokale overheid en partnerorganisaties. De sociale basis voorziet in vrij toegankelijke activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen. Deze activiteiten en voorzieningen vormen de tegenhanger van de - niet vrij-toegankelijke - geïndiceerde zorg en ondersteuning.

- n) *sociale cohesie*; de mate waarin mensen in een gemeenschap of samenleving met elkaar verbonden zijn, onderling samenwerken en elkaar ondersteunen. Bij het begrip 'sociale cohesie' horen ook de termen als gevoel van saamhorigheid, solidariteit en vertrouwen tussen verschillende (groepen) mensen binnen een samenleving.
- o) *structurele activiteiten*; activiteiten die van jaar tot jaar plaatsvinden en een continu karakter hebben.
- p) *vrijwilligersorganisatie*: een rechtspersoon zonder winstoogmerk die met enige regelmaat bijeenkomt en/of activiteiten organiseert in het algemeen belang, waarbij alle inkomsten worden ingezet ten gunste van de doelstelling van de organisatie en waarbij de uitvoering van het primaire proces in overwegende mate door vrijwilligers wordt gedaan;
- q) *vrijwilliger(swerk)*: inzet gebaseerd op intrinsieke motivatie die in enig georganiseerd verband, onverplicht en in beginsel onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving waarbij een (maatschappelijk) belang wordt gediend.

B

Aan artikel 2 wordt een nieuw tweede lid toegevoegd dat als volgt komt te luiden:

- 2. Een subsidie op grond van deze regeling kan geheel of gedeeltelijk worden geweigerd indien de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd naar het oordeel van het college reeds worden uitgevoerd door, of vallen binnen de verantwoordelijkheid van, een organisatie met bevoegdheid die deze activiteiten uitvoert voor de gehele gemeente Ede.

C

Artikel 3 komt als volgt te luiden:

- 1. In aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 6 van de ASV dient bij de aanvraag te worden aangetoond dat wordt voldaan aan de voorwaarden zoals benoemd in de paragraaf op grond waarvan subsidie wordt aangevraagd.
- 2. Conform artikel 3 van de ASV dient voor jaarlijkse subsidies hoger dan €50.000 het programma van eisen (PvE) als basis voor de subsidieaanvraag. De aanvraag moet tenminste bevatten:
 - a) een analyse van de huidige situatie (met gebruikmaking van beschikbare, openbare data);
 - b) een onderbouwing van hoe de activiteiten bijdragen aan de beleidsdoelen zoals genoemd in de relevante beleidsstukken in het Programma van Eisen;
 - c) een beschrijving van in te zetten samenwerkingsverbanden om de voorgestelde doelen te bereiken;
 - d) een uitweiding op de reflectievragen uit het PvE.
- 3. De aanvragende organisatie levert bij de aanvraag een berekening aan. Deze berekening maakt in elk geval inzichtelijk:
 - a) het toegepaste uurtarief en het aantal FTE's, voor zover mogelijk en waar relevant uitgesplitst naar activiteit, zodat inzicht gegeven wordt in de opbouw van personele kosten;
 - b) overige personele kosten, waaronder overhead;
 - c) Indien van toepassing: het gehanteerde percentage bij loonindexeringen in relatie tot de Cao.
- 4. Bij de verantwoording van de subsidie dient hetzelfde format te worden gebruikt als het format waarmee de begroting is opgesteld.
- 5. In aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 14 van de ASV dient bij de aanvraag tot vaststelling bij subsidies tussen de € 10.000 en € 50.000 gebruikt te worden gemaakt van:
 - a) een door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld verantwoordingformulier;
 - b) een eigen format voor verantwoording waarin in ieder geval de elementen uit het formulier zoals bedoeld onder in het tweede lid onder a van dit artikel zijn verwerkt.

D

Artikel 4, eerste lid komt te luiden:

- a) Paragraaf 2 Vrijwilligersorganisaties
- b) Paragraaf 3 Inloopvoorzieningen
- c) Paragraaf 4 Belangenverenigingen en -behartiging
- d) Paragraaf 5 Kinderboerderijen
- e) Paragraaf 6 Preventie mentale gezondheid
- f) Paragraaf 8 Zelfregie- en herstelcentra

E

In artikel 4, vijfde lid wordt na sub d een nieuw onderdeel toegevoegd, dat komt te luiden:

- e) begeleiden van herstelactiviteiten voor mentale gezondheid door professionele ervaringsdeskundigen.

F

Artikel 5 komt te luiden:

Artikel 5. Subsidiabele activiteiten

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen voor de uitvoering van de volgende structurele activiteiten door een vrijwilligersorganisatie:
 - a) het bieden van lichte ondersteuning of begeleiding aan inwoners in kwetsbare omstandigheden, aanvullend of voorliggend op geïndiceerde ondersteuning, uitgevoerd door vrijwilligers.
 - b) het verbinden van vrijwilligers aan kwetsbare inwoners of het verbinden van kwetsbare inwoners aan elkaar, met als doel de ervaren positieve gezondheid te versterken.
 - c) het organiseren van bijeenkomsten voor kwetsbare groepen met als doel onderlinge verbondenheid en steun te stimuleren. Subsidie voor het organiseren van bijeenkomsten wordt slechts verleend indien ook activiteiten worden georganiseerd op grond van het eerste lid onder a of b.
 - d) activiteiten genoemd onder a t/m c maar specifiek gericht op nieuwkomers.
2. De activiteiten van de vrijwilligersorganisatie dragen eraan bij dat bewoners in kwetsbare omstandigheden:
 - a) ongeacht hun capaciteiten kunnen meedoen en van betekenis kunnen zijn voor een ander;
 - b) beter regie kunnen voeren over het eigen leven, via inzet op:
 - i. Ontdekken en versterken van eigen talenten,
 - ii. Versterken van basisvaardigheden en doe-vermogen;
 - iii. Vergroten of versterken van het sociale netwerk;
 - iv. hen praktische financiële of sociale of emotionele ondersteuning te bieden.

G

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7 Subsidievoorwaarden

1. Subsidieontvangers dienen actief en aantoonbaar samen te werken met andere organisaties in de sociale basis en andere aanbieders van zorg.
2. Om inwoners zo passend en duurzaam mogelijk hulp en ondersteuning te bieden leggen Subsidieontvangers voor zover relevant verbinding met maatschappelijke organisaties, aanbieders van zorg, sociaal teams en CJG, gebiedsmanagers en/of gemeentelijke afdelingen als W&I en/of Werkgeversserviceloket.
3. De aangeboden diensten en activiteiten van de subsidieontvanger zijn inclusief en zo toegankelijk mogelijk georganiseerd. Inwoners voelen zich welkom en hebben de mogelijkheid om deel te nemen zonder barrières.

H

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8. Subsidiabele activiteiten

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen voor het structureel organiseren van een inloop voor inwoners in een kwetsbare positie waar zij ervaringen kunnen uitwisselen, elkaar kunnen ondersteunen en waar zo nodig kunnen worden doorverwezen naar de juiste (zorg)ondersteuning.
2. Om voor subsidie in aanmerking te komen dient sprake te zijn van een ontmoetings-, inloopactiviteit en/of lotgenotencontact.
3. De activiteit(en) dragen eraan bij dat:
 - a) deelnemers elkaar kunnen ontmoeten en zich daardoor meer onderdeel voelen van en gesteund worden door een sociaal netwerk;
 - b) inwoners beter regie kunnen voeren over het eigen leven door inzet op:

- I. Ontdekken en versterken van eigen talenten,
- II. Versterken van basisvaardigheden en doe-vermogen;
- III. Vergroten of versterken van het sociale netwerk;
- IV. hen praktische ondersteuning te bieden.

I

Artikel 10 komt te luiden:

Artikel 10. Subsidievoorwaarden en verplichtingen subsidieontvanger

1. De inloopvoorziening dient minimaal 1x per week plaats te vinden.
2. De activiteiten hebben een open en toegankelijk karakter en worden zo laagdrempelig mogelijk georganiseerd. De activiteiten zijn inclusief en zo toegankelijk mogelijk georganiseerd. Inwoners voelen zich welkom en hebben de mogelijkheid om deel te nemen zonder barrières.
3. Er kan geen subsidie aangevraagd worden voor (wekelijkse) sport- en beweegactiviteiten.
4. Subsidieontvangers dienen aantoonbaar samen te werken met andere organisaties in de sociale basis en andere aanbieders van zorg.
5. Om inwoners zo passend en duurzaam mogelijk hulp en ondersteuning te bieden leggen Subsidieontvangers voor zover relevant verbinding met maatschappelijke organisaties, aanbieders van zorg, sociaal teams en CJG, gebiedsmanagers en/of gemeentelijke afdelingen als W&I en/of Werkgeversserviceloket.

J

Artikel 11 komt te luiden:

Artikel 11. Aanvrager

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen op grond van deze paragraaf voor structurele activiteiten van de volgende categorieën aanvragers:
 - a. belangenverenigingen; organisaties die activiteiten organiseren gericht op het ondersteunen van specifieke groepen kwetsbare inwoners met gedeelde belangen, zodat deze inwoners verbonden zijn en blijven met de lokale gemeenschap.
 - b. belangenbehartiging; organisaties die zich verenigen met als doel het vergroten van de zichtbaarheid en het behartigen van de belangen van een bepaalde kwetsbare groep inwoners.
2. Subsidie kan slechts worden verleend aan rechtspersonen zonder winstoogmerk.
3. Voor startende organisaties, niet zijnde een rechtspersoon, kan voor maximaal twee kalenderjaren een uitzondering gemaakt worden op het bepaalde in het voorgaande lid.
4. Aan aanvragers die niet eerder subsidie hebben aangevraagd op grond van deze paragraaf verleent het college uitsluitend subsidie indien de aanvrager zich richt op een nieuwe of moeilijk bereikbare (doel)groep. De aanvrager dient te onderbouwen waarom inzet op deze kwetsbare doelgroep noodzakelijk is.

K

De titel van paragraaf 6 komt te luiden: Paragraaf 6 Preventie Mentale gezondheid.

L

Artikel 17 komt te luiden:

Artikel 17. Subsidiabele activiteiten

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen voor structurele activiteiten van bewonersinitiatieven waarbij diverse groepen bewoners op straat-, buurt- en wijkniveau aan elkaar gekoppeld worden, met als doel de sociale cohesie te versterken. Bij de uitvoering van het merendeel de activiteiten wordt rekening gehouden met de diversiteit onder inwoners, zodat iedereen kan deelnemen en betrokken wordt, ongeacht zijn of haar capaciteiten.
2. Structurele activiteiten die in ieder geval in aanmerking komen voor subsidie:
 - a) Het organiseren van groepsactiviteiten in de straat-, buurt of wijk, waarbij onderlinge verbinding en ontmoeting centraal staat.
 - b) Het stimuleren van ontmoetingen in de wijk buiten de groepsactiviteiten en zonder tussenkomst van de organisatie.

- c) Het stimuleren van betrokkenheid van bewoners met de wijk.
- d) Het ondersteunen van bewoners uit de wijk met een praktische (hulp)vraag.

M

Artikel 18, eerste lid onder c komt te luiden:

- c) het bewonersinitiatief richt zich nadrukkelijk op het betrekken van alle groepen inwoners met verschillende achtergronden en capaciteiten.

N

Onder vernummering van paragraaf 8 naar paragraaf 9 en vernummering van artikel 21 tot en met 24, naar artikel 25 tot en met 26, wordt een nieuwe paragraaf ingevoegd die komt te luiden:

Paragraaf 8 Zelfregie- en herstelcentra

Artikel 21. Aanvrager

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen op grond van deze paragraaf voor structurele activiteiten van de volgende categorieën aanvragers:
 - a) Partijen die laagdrempelige herstelvoorzieningen willen oprichten en borgen en daarmee een voorziening bieden die lokaal en/of regionaal activiteiten stimuleert op het gebied onderlinge hulp en inzet van ervaringsdeskundigen voor inwoners met mentale klachten (psychische en/of psychosociale kwetsbaarheden) en hun naasten.
 - b) Partijen die onder de vlag van de laagdrempelige herstelvoorziening of in nauwe samenwerking met deze voorziening, (groeps)activiteiten, trainingen vrijwilligerswerk of toeleiding naar werk bieden of organiseren. Deze activiteiten moeten bijdragen aan het herstel en/of aan de op herstelgerichte ondersteuning en/of aan de individuele en maatschappelijke acceptatie van mensen die psychisch kwetsbaar zijn.
2. Subsidie kan slechts worden verleend aan rechtspersonen zonder winstoogmerk.
3. Voor startende organisaties, niet zijnde een rechtspersoon, kan voor maximaal twee kalenderjaren een uitzondering gemaakt worden op het bepaalde in het voorgaande lid.

Artikel 22. Subsidiabele activiteiten

1. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen voor het oprichten en instandhouden van laagdrempelige herstelvoorzieningen en voor alle activiteiten die onder de vlag van deze voorzieningen worden aangeboden. Het doel van de activiteiten is het bevorderen van herstel en participatie van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
2. Burgemeester en wethouders kunnen subsidie verlenen voor de uitvoering van de volgende structurele activiteiten door een organisatie als bedoeld in artikel 13, eerst lid onder b:
 - a) Activiteiten die erop gericht zijn om een zelfregie- en herstelcentrum op te richten, inclusief de inrichtingskosten van een locatie.
 - b) Activiteiten die bijdragen aan het herstel van deelnemers, zoals het faciliteren van peergroups, herstel ondersteunende trainingen en cursussen, maatjesprojecten, ontmoeting, sport en bewegen.
 - c) Activiteiten die gericht zijn op het opzetten, vergroten en verbinden van een netwerk van ervaringsdeskundigen en mensen met ervaringskennis;
 - d) Activiteiten die gericht zijn op het versterken van de weerbaarheid en veerkracht van inwoners;
 - e) Activiteiten die erop gericht zijn om vrijwilligers te trainen en hun deskundigheid te bevorderen en de organisatie te versterken, zodat de hiervoor benoemde activiteiten kunnen worden uitgevoerd.

Artikel 23 Subsidievoorwaarden en verplichtingen subsidieontvanger

1. De activiteiten van de zelfregie- en herstelcentra voldoen aan de criteria zoals omschreven in bijlage 1 Canvas herstelnetwerk Vallei met laagdrempelige steunpunten.
2. De steunpunten worden gerund door vrijwilligers en ervaringsdeskundigen, indien nodig ondersteund door sociaal werkers, in verbinding met ggz-professional en met een link naar huisartsen.
3. De steunpunten ontwikkelen en organiseren op structurele basis trainingen, cursussen en activiteiten, inclusief een digitaal aanbod. De activiteiten zijn gericht op persoonlijk herstel en breed toegankelijk.

4. Het aanbod aan herstelinitiatieven wordt bij de start in beeld gebracht bij betrokken partners en verwijzers van zorg en welzijn zodat de kennis in het netwerk wordt geborgd en alle betrokkenen elkaar makkelijk kunnen vinden.
5. Er kan geen subsidie aangevraagd worden voor activiteiten die al door andere partijen worden aangeboden, tenzij de aanvrager onderbouwd waarom de activiteit desalniettemin bijdraagt aan het bereiken van de doelstellingen van de gemeente. De aanvrager gewist zich ervan dat de aangevraagde activiteiten nieuw en aanvullend zijn op het aanbod in de gemeente.
6. Subsidieontvangers werken aantoonbaar samen met andere partijen binnen het herstelnetwerk, waaronder GGZ-aanbieders, welzijnsorganisaties, vrijwilligersinitiatieven en ervaringsdeskundigen. Zij dragen actief bij aan het opzetten, versterken en verbinden van het regionale netwerk.

O

Artikel 23, te vernummeren tot artikel 26, vijfde lid komt te luiden:

5. Deze regeling wordt aangehaald als: *Subsidieregeling Sociale Basis en Preventie Ede - organisaties met vrijwillige inzet.*

P

Toegevoegd wordt Bijlage 1 Canvas herstelnetwerk Vallei met laagdrempelige steunpunten en deze komt als volgt te luiden:

Projectcanvas Herstelnetwerk Vallei met laagdrempelige steunpunten

Om-schrijving: Binnen het IZA is afgesproken om laagdrempelige steunpunten zoals herstel- en zelfregiecentra waar iedere inwoner, met name mensen met EPA, toegang tot hebben te organiseren. Het steunpunt is gericht op leren, herstel en ontwikkeling. In het Handvat 'Landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten' wordt het volgende beschreven: De steunpunten worden gerund door vrijwilligers en ervaringsdeskundigen (zij zijn in de lead), ondersteund door sociaalwerkers, in verbinding met ggz-professional en met een link/ aanspreekpunt naar huisartsen. Dit moeten we vertalen naar een passend model binnen onze regio. Binnen de steunpunten zien we elkaar als mens, niet als cliënt of hulpverlener. Iedereen heeft iets te halen en te brengen. Er is sprake van co-creatie en gezamenlijk eigenaarschap. Alle mensen met een psychische hulpvraag, met name mensen met een ernstige psychiatrische aandoening, weten in 2025 en verder de weg te vinden en/of worden actief verwezen naar laagdrempelige regionale steunpunten en digitale lotgenootgroepen (i.p.v. of naast verwezen te worden naar de ggz).

We organiseren vanaf 2024 en verder een herstelnetwerk Vallei binnen een breed partnerschap van partijen aangejaagd door een regionaal herstelteam dat bestaat uit (geschoolde) ervaringsdeskundigen (beroepscompetentieprofiel) en wordt ondersteund door een (ervaringsdeskundige) projectleider.

Regionaal liggen er de volgende opdrachten:

1. **We bouwen en borgen een herstelnetwerk met structurele laagdrempelige herstelvoorzieningen in de Valleiregio. Dit betekent dat we structureel trainingen, cursussen en activiteiten (waaronder een digitaal aanbod) ontwikkelen en organiseren gericht op persoonlijk herstel die lokaal beschikbaar en breed toegankelijk zijn.**
Voor het persoonlijk en maatschappelijk herstel van mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn herstelinitiatieven een cruciaal onderdeel. Ieder hersteltraject is anders. Het is daarom belangrijk dat iedereen toegang heeft tot een breed, divers en laagdrempelig georganiseerd aanbod en steunpunt.
2. We zetten herstel op de kaart door de herstelvoorzieningen te stimuleren bij betrokken partners en verwijzers van zorg en welzijn:
 - In beeld brengen: Het aanbod aan herstelinitiatieven wordt bij de start in beeld gebracht
 - zodat de kennis in het netwerk wordt geborgd en alle betrokkenen elkaar makkelijk kunnen vinden.
 - Kennis verspreiden: Leren over herstel en het herstelaanbod, zodat er bij alle partijen basiskennis bestaat en inwoners actief verwezen worden naar het herstelaanbod.
3. Binnen het herstelprogramma verbinden we het herstelaanbod van GGZ aanbieders en laagdrempelige herstelactiviteiten in de wijk. De samenwerking met de GGZ gaat twee kanten op:
 - Enerzijds kunnen ervaringsdeskundigen of andere hulpverleners inwoners meenemen naar zelfregie en herstelinitiatieven.
 - Anderzijds kan door een goede samenwerking snel worden meegedacht bij complexe vraagstukken die zich kunnen voordoen. Ervaringsdeskundigen uit de ggz en uit de herstelinitiatieven kunnen bij elkaar kennis inbrengen of herstelcursussen aanbieden.
4. **Opzetten, vergroten en verbinden van het netwerk van ervaringsdeskundigen en mensen met ervaringskennis binnen de Vallei regio.**

Lokaal landt dit in de volgende opdrachten:

5. **Iedere gemeente heeft in 2026 minimaal één steunpunt (de richtlijn NVZH/IZA is 1 steunpunt per 30.000 inwoners) in zijn gemeente in een welzijnsetting met laagdrempelige herstelvoorzieningen** (bv. peergroups, herstel ondersteunende trainingen en cursussen, maatjesprojecten, ontmoeting, sport en bewegen) waar mensen aan hun herstel kunnen werken. Er wordt in de steunpunten gewerkt vanuit 'wat past bij jou', zonder stappenplannen of protocollen, er is een aanbod van methodische zelfhulp dat zich vanuit co-creatie steeds verder ontwikkelt. Op deze wijze komt (collectieve) ervaringskennis samen. Er is vanuit het steunpunt samenwerking met de formele en informele (ke-

- ten)partners zodat makkelijk afstemming kan plaatsvinden en mensen wanneer nodig kunnen worden gekoppeld aan de voor hen juiste personen of instanties.
6. Bij een herstelgerichte benadering kijken we wat de inwoner zelf als helpend ervaart. Het uitgangspunt is een klimaat creëren waar mensen op zoek gaan naar betekenissen en rollen door middel van zelfregie in co-creatie en peersupport. Dit kan dus heel divers van aard zijn. Voldoening en zingeving kan op vele manieren invulling krijgen. Om dit te stimuleren realiseren we samenwerking met andere partijen die ontmoeting, activiteiten, vrijwilligerswerk of toeleiding naar werk bieden en met hen zorgen we dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid daar welkom zijn en zij zich thuis kunnen voelen. Hiermee verankeren we herstelgericht werken in de sociale basis en zorgen we voor een mentaal fijn klimaat voor al onze inwoners.

Doel-groep:

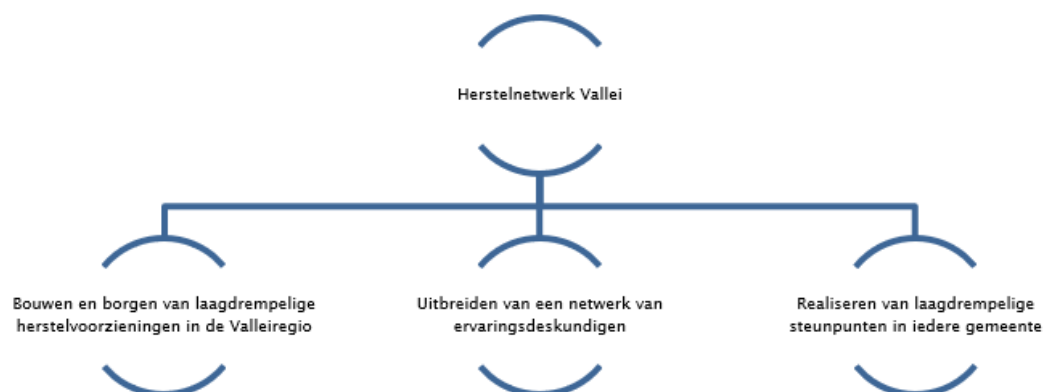
- Voor alle inwoners en in het bijzonder voor mensen met (ernstige/langdurige) psychische en/of sociaal-emotionele kwetsbaarheid.
In het Handvat 'Landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten' is opgenomen:
80% van de initiatieven bereikt een brede groep van inwoners met psychische en/of psychosociale kwetsbaarheden (en hun naasten). 20% van de initiatieven bereikt een specifieke groep inwoners. Bijvoorbeeld mensen met eetstoornissen (en naasten), jongeren, ouders mensen met migratieachtergrond etc.
- De naasten van inwoners die hun naasten ondersteunen in hun herstel.

Doel: Het herstelnetwerk draagt bij aan de volgende actielijnen/doelen van de coalitie Mentaal Vitaal:

- Inklusiviteit en sociale basis versterken
Ruimte voor maatschappelijk en persoonlijk herstel op je eigen tempo en in wederkerigheid met anderen is een gelijkwaardige waarde naast goede zorg. Echter nog niet alle inwoners kunnen hiervoor in hun nabijheid terecht. Voor inwoners met een psychiatrische aandoening is het niet altijd vanzelfsprekend om mee te doen. Enerzijds omdat hun identiteit vaak is versmald tot 'patiënt' en anderzijds omdat zij te maken krijgen met een samenleving die niet zonder meer toegankelijk is. De aanpak van herstelactiviteiten met behulp van professionele ervaringsdeskundigen is aantoonbaar effectief. Ook kan het veel betekenen voor de naasten. Het stimuleert inclusiviteit. Daarnaast kiezen we ervoor om het binnen de welzijnssetting te organiseren en te verankeren in de sociale basis. De sociale basis wordt hiermee meer toegankelijk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.
- Veerkracht en weerbaarheid van mensen versterken
Dit is de basis van herstelgericht werken. En heeft geen verder uitleg nodig.
- Vergroten van bestaanszekerheid
De problemen van mensen met een psychische kwetsbaarheid zijn vaak meervoudig en versterken elkaar. Door herstelgericht werken versterken we het persoonlijk en maatschappelijk herstel van mensen. Hierbij hoort het hebben van een woning, daginvulling, inkomsten etc. Werken aan herstel is dus werken aan bestaanszekerheid.
- Verwijsalternatieven van passend laagdrempelig voorliggend aanbod
Door herstel via laagdrempelige herstelactiviteiten in de wijk mogelijk te maken stimuleren we dat mensen minder afhankelijk zijn van de inzet van (specialistische) behandeling en/of specialistische begeleiding en kunnen mensen die beschermd wonen eerder de overstap maken naar een beschermd thuis en maken we het mogelijk dat mensen in hun eigen omgeving kunnen werken aan herstel en steun krijgen uit de eigen woonomgeving.
- De juiste zorg op de juiste tijd en juiste plek
Door de laagdrempelige herstelactiviteiten te verbinden aan het aanbod van GGZ, de consultatiefunctie, het centraal triage coördinatiepunt is het mogelijk om mensen die dat nodig hebben snel op de juiste plek zorg te bieden.

Resultaat:

- Een bekend en breed toegankelijk aanbod van structurele laagdrempelige herstelvoorzieningen gericht op educatie, zelfhulp en peersupport voor inwoners in de Valleiregio.
- Minimaal 1 laagdrempelig steunpunt per gemeente (de richtlijn NVZH/IZA is 1 steunpunt per 30.000 inwoners) waar inwoners terecht kunnen voor herstel
- Een netwerk van ervaringsdeskundigen met mensen met ervaringskennis
- Samenwerking vanuit het herstelnetwerk met andere partijen die ontmoeting, activiteiten, vrijwilligerswerk of toeleiding naar werk bieden en met hen zorgen we dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid daar welkom zijn en zij zich thuis kunnen voelen. Hiermee verankeren we herstelgericht werken in de sociale basis en zorgen we voor een mentaal fijn klimaat voor al onze inwoners.

Scope: Kunnen we ook zonder regionaal netwerk en team?

In de Valleiregio willen we investeren in herstelinitiatieven. Dit vraagt van ons allen om de komende tijd te gaan bouwen en de focus op herstel te brengen. Wanneer er geen regionaal herstelnetwerk komt betekent dat de organisatie en coördinatie van een regionaal en breed aanbod van herstelactiviteiten niet van de grond komt.

Een smal aanbod van hersteltrainingen zal dan enkel beschikbaar zijn op enkele locaties en vaak uitsluitend voor cliënten van zorginstellingen. Juist inzetten op een breed en toegankelijk aanbod kan het verschil voor inwoners maken.

Willen we een stevig herstelteam binnen een breed partnerschap dan is het van belang dat we het ook met elkaar oppakken en invulling geven. De ervaring in andere regio's (Gooi en Vechtstreek en Samen sterker Eemsland) leert dat het investeren in de samenwerking een belangrijke succesfactor is. En dat dit ook centraal wordt aan-gejaagd door een team.

Door samen te werken kunnen we optimaal gebruik maken van de schaarse professionele ervaringsdeskundigen in de regio en voorkomen we ook de kwetsbaarheid van éénpitters.

Door samen te werken kunnen inwoners gebruik maken van een breder aanbod en ervoor kiezen om ook buiten de eigen woon- leefsituatie aan herstel te werken als dit beter past.

Kunnen we ook zonder steunpunten in iedere gemeente?

Werken aan herstel vindt plaats in de wijken/eigen omgeving van gemeenten. Het is essentieel om dit te verbinden aan de sociale basis die er al is. Daarnaast willen we een cultuurverandering teweegbrengen naar een mentaal vitaal klimaat. Daarom is het belangrijk dat er binnen iedere gemeente activiteiten plaatsvinden. Het heeft niet de voorkeur om dit op een centrale regionale plaats te doen.

Klinisch herstel maakt geen onderdeel uit van de steunpunten. Wel is er een korte lijn met de behandelsetting via de consultatiefunctie en de Wijk-GGZ/meldpunten in de gemeenten nodig.

Functies:

Ontlasting van de (s)GGZ

Met de inrichting van de steunpunten creëren we een veilige plek om te groeien in herstel. Dit zorgt op de middellange termijn voor meer individueel welzijn, welbevinden in buurten, sociale inclusie. Vanuit dit vertrekpunt zal er op de lange termijn een afname in het aantal verwijzingen naar de (s)GGZ te zien zijn. Op de middellange termijn verwachten we een trend te zien dat behandeltrajecten korter worden doordat er in de sociale basis mogelijkheden zijn voor inwoners om te werken aan herstel.

Naar een gelijkwaardig samenspel tussen inwoners, naasten, vrijwilligers en beroepskrachten

De steunpunten zetten in op een gelijkwaardig samenspel tussen inwoners, naasten, vrijwilligers en beroepskrachten. Hiermee draagt dit initiatief bij aan dat we vraagstukken niet oplossen vanuit de zorgbril maar vanuit de samenleving. Inwoners hebben de mogelijkheid om zelf sturing te geven aan de vraagstukken en oplossingen.

Koppelkansen/raakvlakken:

Er zijn raakvlakken met de volgende projecten:

- Het preventieprogramma van de coalitie Mentaal Vitaal. Het herstelgerichte aanbod heeft overlap en moet onderdeel uitmaken van het preventieprogramma.
- De coalitie multi kwetsbaren.
- Wijk-GGZ/Meldpunten, centraal triage coördinatiepunt, de overlegtafel GGZ en de consultatiefunctie. Het is belangrijk om korte lijnen te hebben met zorg en welzijn.
- Sociale basis. De steunpunten moeten onderdeel worden en aansluiten op de andere activiteiten binnen de sociale basis van gemeenten.
- Mantelzorg/coalitie kansrijk opgroeien. Herstelgericht werken richt zich ook op de naasten. Daarmee is er een verbinding met de mantelzorgondersteuning en de coalitie kansrijk opgroeien als het gaat om gezinnen.

Wat is de waarde voor de inwoner?

Inwoners kunnen laagdrempelig in hun eigen omgeving werken aan herstel. Daarnaast zorgen we dat we met dit initiatief de beweging naar mentaal vitale gemeenten versterken. Een fijner klimaat versterkt vervolgens weer de kans op herstel.

Wat is de waarde voor de professional?

Professionals krijgen een grotere focus op herstelgericht werken. Daarnaast kunnen ze hun cliënten naar een breed aanbod van herstelgerichte activiteiten doorverwijzen. We gaan meer werken met ervaringsdeskundigen waardoor ons collega team uitgebreid wordt.

Wat is de economische waarde?

We schatten dat we met herstelgericht werken jaarlijks xx inwoners en xx professionals gaan bereiken. Er komt een verschuiving van middelen van meer zorggerichte kosten naar meer welzijnsgerichte kosten? We investeren in ervaringsdeskundigheid. We genereren opbrengsten doordat inwoners sneller hun zorgtraject kunnen afronden en doordat we voorkomen dat inwoners terugvallen op zorg. Dit initiatief moet worden bekostigd door:

- SPUK IZA 300.000 (waarvan bij de start 200.00 regionaal en 100.00 lokaal waarbij later een verschuiving kan plaatsvinden van regionaal naar lokaal)
- Lokale middelen gemeenten?
- Innovatiemiddelen IZA voor het regionaal netwerk (incidentele middelen)
- Voor de inloopvoorzieningen worden IZA investeringsmiddelen aan gemeenten toegekend en aan de voorzet-

ting van het landelijke stimuleringsprogramma Regie in de Regio. Voor de opzet kan ook een beroep gedaan worden op de sector overstijgende-transitiemiddelen conform beschreven werkwijze van deze transformatie-middelen.

Wat is de waarde voor het netwerk?

- Er ontstaat een breed netwerk waarin we herstelgericht werken en werken met de inzet van ervaringsdeskundigen. De partners zijn: Zorgpartijen (GGZ), Welzijnspartijen, Partijen in de brede basis¹, Huisartsen, Meldpunten/WijkGGZ
- Er ontstaat een goed alternatief om mensen te laten werken aan herstel en daarmee voorkomen we dat we meer vragen met zorg gaan oplossen.
- We zorgen dat we psychische kwetsbaarheid niet centraal stellen maar wat mensen wel kunnen. We hebben het nodig van partners dat ze psychische kwetsbaarheid ook op deze manier gaan benaderen.

Propositie:

Vanuit een regionaal herstelnetwerk en lokale steunpunten zetten we herstelgericht werken op de kaart!

We organiseren een herstelnetwerk Vallei met een regionaal herstelteam dat bestaat uit ervaringsdeskundigen binnen een breed partnerschap van partijen en ondersteund door een projectleider. We zetten hiermee herstelgericht werken op de kaart in de Valleiregio. Iedere inwoner met een psychische kwetsbaarheid kan in zijn eigen omgeving werken aan zijn herstel. Inwoners kunnen werken aan persoonlijk en maatschappelijk herstel

Kernactiviteiten:

- Projectvoorstel uitwerken Gerecht 2024:4
- Financiering regelen Gerecht 2024:4
- Besluitvorming 2025:1
- Instellen herstelteam en projectteam 2025:2
 - o Zie opdracht
- Opdracht verstrekken en realiseren steunpunt 2025:2
- Aan de slag, evalueren, bijstellen, aan de slag 1 januari 2026 en verder

Wanneer succes?

- Mijlpalen:
- Van start met een breed aantal partners (nader uitwerken)
 - Herstelteam en steunpunten van start
 - Als we zien dat minder zorg nodig is
 - Als we zien dat mensen herstel ervaren (persoonlijk en maatschappelijk)

Indicatoren moeten nog ontwikkeld worden. Onderdeel hiervan moet in ieder geval zijn in gesprek zijn met de deelnemers/gebruikers

- Bereik van:
 - o De herstelinitiatieven (x% inwoners uit de Valleiregio maakt gebruik van het herstelaanbod)
 - o de steunpunten (x% inwoners maakt gebruik van het steunpunt)
- We hebben x% meer ervaringsdeskundigen en mensen met ervaring die onderdeel zijn van het herstelnetwerk Vallei.
- Afname van zorg of vervolgzorg:
 - o Voorkomen van zorg? Hoe gaan we dit meten?
 - o Er wordt x% afname van benodigde behandeling en/of begeleiding
 - o Er wordt x% afname van beschermd wonen tot een beschermd thuis
 - o Er is een afname van x% doorlooptijd bij x% inwoners met een behandeltraject
- Aantal verwijzingen van verwijzers neemt toe en kent zowel preventief als in de uitstroom zijn weg.

WE MOETEN VERDER UITDENKEN HOE WE DIT KUNNEN GAAN METEN Daarbij kunnen we tevens gebruik maken van reeds bestaande herstelinitiatieven (aanwezigheidslijsten, interviews, beschreven individuele ontwikkelprocessen etc. Ook het afleggen van werkbezoeken in een later stadium is waardevol om dit initiatief in onze regio verder te ontplooiën.

Met wie:

Zorgorganisaties (GGZ, verslavingszorg, VG), Organisaties uit de sociale basis (vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen). Huisartsen | Gemeenten (regie) | Zorgverzekeraars

Risico's:

Samenwerking tussen verschillende partijen, het bundelen van het herstelaanbod en een goede financiering hiervan kunnen e.e.a. in een stroomversnelling brengen.

Naar elkaar wenden

Gezonde leefwijze

Betrouwbaarheid

Veilige leefomgeving

Langdurige zorg

Professionals samen en vinden elkaar

Samenwerken en professionals aan zet

Wijkgericht werken

1) Partijen die vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen organiseren gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen.

Bouwstenen / fundament

In hoeverre komen de bouwstenen terug in het initiatief en beoordeel : ++ sterk + voldoende +/- kan beter - onvoldoende

Naar elkaar omzien:

++ Binnen het herstelaanbod wordt gewerkt met peergroups, maatjes. En wordt gewerkt aan een prettig leven met fijne mensen om je heen.

Gezonde leefstijl:

++ Werken aan herstel is werken aan een gezonde leefstijl. Specifiek is ook genoemd om binnen het herstelaanbod bewegen en sporten een plek te geven.

Bestaanszekerheid:

++ Herstel kan alleen als de bestaanszekerheid in orde is

Fijne leefomgeving:

-/+

Laagdrempelige toegang:

+

Professionals kennen en vinden elkaar:

++

Inwoners en professionals aan zet:

++ Werken aan herstel doe je zelf. Maar wel met een goed steunnetwerk om je heen.

Wijkgericht werken:

+ Het herstelaanbod vindt plaats in de wijken van gemeenten.

Projectcriteria

Relevantie

- ☒ Past het project binnen het regioplan en de collectieve regionale ambities?
- ☒ Stelt het project de inwoner centraal, vanuit positieve gezondheid en eigen regie? Is er meerwaarde voor de burger/ inwoner? ☒ Gaat het project over drie domeinen/sectoren heen?
- ☒ Is er meerwaarde om het project onder te brengen bij de coalitie / het regioplan?

Impact

- ☒ Draagt het bij aan de quadruple aim doelen en aan de actielijnen van de coalitie?
- ☒ Kan dit project een wezenlijke bijdrage leveren aan de collectieve ambities?
- ☒ Voldoende omvang: is de doelgroep groot genoeg? Is het project opschaalbaar?
- ☒ Is het project/ idee toekomstbestendig (ivm beschikbaarheid personeel)?

Energie en draagvlak

- ☒ zit er energie op dit initiatief bij de betrokkenen?
- ☒ Is er draagvlak bij professionals en bestuurders? >nog onderzoeken
- ☒ Kan het project duurzaam geborgd worden?

Zichtbaarheid

- ☒ Kan dit project 'smoel geven' aan de beweging die we met het regioplan in gang willen zetten?

Randvoorwaardelijke coalities

Wat is er nodig en/of hoe is de relatie met de randvoorwaardelijke coalities

ICT en digitalisering:

Naast een fysieke plek(ken) om te werken aan herstel moet er ook een digitaal aanbod komen. Hiervoor hebben we deze coalitie hard nodig. Er is op dit moment al een werkgroep die zich bezighoudt m.b.t. e-communities/lotgenotencontact. De kennis en kunde van deze werkgroep willen we benutten.

Inwonersparticipatie:

Deze coalitie kan een rol spelen in de wijze waarop we naar psychische kwetsbaarheid kijken in onze samenleving en hiermee omgaan. En er kan een link gelegd worden naar het werken met ervaringsdeskundigen

Data, onderzoek, kennis team:

Deze coalitie kan een rol spelen in het meetbaar en specifiek maken van de resultaten van het project. Het in beeld brengen en up to date houden van het herstel aanbod. En helpen aan het opbouwen van kennis en borgen hiervan als het gaat over het opleiden van ervaringsdeskundigen.

Artikel II

1. Dit besluit treedt in werking op de dag na die van bekendmaking.
2. Dit besluit is voor het eerst van toepassing op de voorbereiding en besluitvorming van de subsidies voor het kalenderjaar 2026. Dit geldt ook voor aanvragen die reeds zijn ingediend voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze subsidieregeling.

Vastgesteld in de vergadering van burgemeester en wethouders d.d. 24 juni 2025, zaaknummer 488043.

Het college voornoemd,

*drs. R.F. Groen MPA
de secretaris,*

*mr. L.J. Verhulst
de burgemeester.*

Toelichting

Beleidsvrijheid gemeente

In deze regeling wordt een kader gegeven voor subsidiëring van activiteiten rondom de sociale basis, jeugd en preventie in de gemeente Ede. In de verschillende bovengenoemde artikelen wordt nadrukkelijk gesteld dat 'burgemeester en wethouders subsidie *kunnen* verlenen voor de aangewezen (beoogde/be-doelde) activiteiten ...'. Subsidieverlening is dus geen automatisme, ook als er geen specifieke weigeringsgronden van toepassing zijn. Met andere woorden, ook al voldoet de aanvraag aan alle criteria dan kan het college van B&W alsnog anders besluiten op grond van eigen overwegingen. Voorbeeld: mocht uit de resultaten van een eerder uitgevoerde pilot blijken dat een bepaalde aanpak niet of onvoldoende bijdraagt aan de doelstellingen van een activiteit, dan kan het college van B&W een vergelijkbare subsidieaanvraag afwijzen.

Samenwerking binnen de sociale basis

In de subsidieregelingen van de sociale basis en bijbehorende Programma's van Eisen wordt nadrukkelijk aandacht gevraagd voor samenwerking met andere partners. De sociale basis is volop in ontwikkeling; het aantal initiatieven is de afgelopen jaren flink gegroeid. Dit maakt de onderlinge samenwerking des te belangrijker om de inwoners goed te kunnen ondersteunen.

We constateren dat nieuwe en bestaande organisaties soms onvoldoende rekening houden met het bestaande aanbod wanneer zij een aanvraag doen. Er wordt onvoldoende onderbouwd wat de toege-

voegde waarde is van het gepresenteerde voorstel. Het is essentieel dat organisaties afstemmen met elkaar voordat zij een subsidieaanvraag indienen.